

Selina Doğan: Direnç kırıldı desteğe dönüştü

Posted on 03/06/2015

Lora Sarı: Sizce kadınların Türkiye’de başlıca sorunları nelerdir ve bu konuda neler yapacaksınız?

Selina Doğan: Mevcut iktidarımız, kadınları sırf kadın olmaktan kaynaklanan özelliklerine hapsetmeye yönelik politikalar yürütüyor. Kadınlar üç çocuk yapsınlar, kadınlar çalışmayıp evde otursunlar, kadınlar gülmesinler, kadınlar şöyle giyinsinler gibi... Kadınlar, aynı zamanda kutuplaştırıcı şiddet söyleminden de fazlasıyla nasiplerini alıyorlar. CHP, gerek kendi içerisinde yaptığı ön seçimde, gerek adaylık sürecinde kadınları ön plana çıkardı, birinci sıraya koydu. Bir kadın ve bir Ermeni olarak birinci sıradan aday gösterilmem, bu anlamda bir değişimin iradesini gösteriyor. Seçim bildirgemizde ekonomik projeler ön plana çıktı ve bunlar mevcut politikaların aksine, kadını sadece aile içinde değil, bireysel olarak da özgürleştirmeye yönelik projeler. Çocukların, yaşlıların, engellilerin bakımı gibi ortak sorunlara yönelik, sosyal demokrat bir parti olmamızın gereği olarak, sosyal haklar temin edildiğinde, yani çocuklar mahallelerdeki kreşe verildiğinde, engellilere bakımevleri sağlandığında, kadınların üzerinden büyük oranda yük kalkacak. Bunun dışında, benim kendi adıma çalışma alanı olarak belirlemek istediğim husus, öncelikle yargı mensuplarının, kolluk görevlilerinin, hekimlerin, yalnızca kadınlara yönelik değil, toplumsal cinsiyete duyarlı bir şekilde, LGBTİ bireylere de duyarlı bir şekilde yeniden eğitime tabi tutulması. Sorun kanunlar değil, mevcut kanunların layıkıyla uygulanması bile, ayrımcılığı büyük oranda azaltır. Zihniyetlerin, eril dilin değişmesi gerek.

Aynı zamanda anadilinin de kadınlara bir bağlantısı var: Toplumsal cinsiyet duyarlılığı, evde başlıyor; kadın çocuğuyla anadilinde konuşamadığı zaman, hem kendini geliştiremiyor, hem de çocuğuna genel anlamda eğitim ve o anlamda duyarlılığı veremiyor. Bu yüzden anadili

hakkı ve kültürel hak, kadının gelişmesinde de çok önemli.

Anadilinde eğitim hakkı üzerine çalışmalar yürüteceksiniz o halde?

Elbette. Zaten bizim seçim bildirgemizde de var.

“En önemli sorun nefret söylemi”

Sizce bugün Türkiye’de Ermeni halkının yaşadığı başlıca sorunlar nelerdir?

Türkiye’de Ermeni halkının da, diğer Türk ve Müslüman olmayan halkların da yaşadığı en önemli sorun, ciddi anlamda milliyetçi, ayrımcı bir nefret söyleminin muhatabı olmak. Ermeni toplumunun özelinde konuşmak gerekirse, tabii ki en önemli sorun Ermeniliğin bir küfür olarak algılanması, Ermenilerin düşman gibi gösterilmesi, ders kitaplarından başlayarak daha küçük yaşta çocukların zihnine bu şekilde kazınması. Dolayısıyla benim ve diğer partilerden aday gösterilen Ermeni arkadaşlarımla Meclis’e girmesi, Ermenilerin bu toplumun asli bir unsuru olarak algılanması için çok önemli. Dolayısıyla en önemli sorun, bu nefret söylemi. Onun dışında, malum mülkiyet sorunlarımız, okullarımızın sorunları var. Eşit vatandaşlık ilkesiyle bağdaşmayan zorunlu din dersi mevzuu var. Eşit vatandaşlık kavramını tesis ettiğimizde, bu sorunları aşmak hiç zor değil. Ama bu iradeyi ortaya koymak lazım; ben de Meclis olanaklarını kullanarak bunun mücadelesini vereceğim.

Dezavantajlı grupların arkasında olacağım diyorsunuz. Kimler bu dezavantajlı gruplar?

Ayrımcılık yaşayan her türlü kesimi ifade ediyorum; dinsel, etnik, cinsel ayrımcılığa maruz kalanlar, bedensel engelliler. Ermeni olmam, içinde büyüdüğüm toplumun sorunlarını daha yakından tanımamı sağlıyor ama sadece bununla sınırlı kalmak da istemiyorum. Genel olarak bu grupların sesini duyurmak için çalışmak istiyorum.

“İnşallah HDP barajı geçer”

Özellikle Kürtlerin temsiliyeti açısından HDP'nin Meclis'e girmesi meselesine nasıl bakıyorsunuz?

Biz baraj sistemine karşı, güçlü bir parlamenter sistemi savunan, sosyal demokrat bir parti olarak, HDP'nin barajı geçmesini çok önemsiyoruz; çünkü HDP'ye oy veren milyonlarca insanın temsil kabiliyeti söz konusu. Aynı zamanda başkanlık sistemini bertaraf edebilmek için de çok önemsiyoruz HDP'nin barajı geçmesini. İnşallah HDP barajı geçer ve Garo Paylan'la birlikte çalışırız.

HDP'nin barajı geçebileceğini düşünüyor musunuz?

Evet. Tüm seçim anketlerinin gösterdiği ve bizim seçim çalışmalarında fark ettiğimiz, AKP'nin ciddi anlamda oy kaybı yaşadığı. Zaten öyle olması gerek, artık insanlar bu otoriter sistemle ve yolsuzlukla yaşamak istemiyor. Dolayısıyla, HDP'nin seçim barajını geçeceğini öngörüyorum ve parti olarak destekliyoruz.

CHP çözüm sürecinde nasıl yer alacak?

CHP, çözüm sürecinin her zaman parlamento bünyesinde gerçekleşmesini destekledi. Bizim bununla ilgili açılımımızın birkaç ayağı var. Öncelikle, güvenlikçi yöntemle değil, kesinlikle diyalogla bu konunun çözülmesini istiyoruz. Konunun mağdurlarıyla irtibat kurularak, Meclis bünyesinde bir hakikatleri araştırma komisyonu ve bir toplumsal mutabakat konseyi gibi kurulacak yapılar aracılığıyla bu konunun Meclis içinde çözüme kavuşturulması, çözüm sürecini hızlandıracaktır. Anadilinde eğitim hakkını sonuna kadar savunuyoruz. Aynı zamanda Kürtçe yerleşim yerlerinin isimlerinin iadesini savunuyoruz. Çözüm sürecine kutuplaştırıcı ve ötekileştirici olmayan bir dille, Meclis içinde çözülmesi konusunda sonuna kadar destek oluyoruz.

Bugüne kadar Ermenilere mesafeli duran CHP’den, üstelik birinci sıradan aday gösterilmemiz sürpriz oldu. Parti içindeki farklı görüşleri de göz önüne alarak, parti içinde rahat mısınız?

CHP sizin de söylediğiniz gibi bir kitle partisi, Türkiye’nin büyük bir aynası diyebiliriz ve içerisinde farklı görüşten kimseler var. Ama 92 yıllık bir partinin, Türkiye’deki değişimlere paralel olarak değişmemesi mümkün değil. Statükocu bakmamak lazım. Evet, birinci sıradan aday gösterilmeyi açıkçası ben de beklemiyordum; ama parti birinci sıra adayının ısrarla, kararlılıkla kadın ve genç olmasını istedi. Bu aynı zamanda partinin değişime ne kadar önem verdiğinin büyük bir göstergesi ve ben de bu sorumlulukla hareket ediyorum. Tabii ki ilk zamanlar beklendiği üzere bazı dirençler oldu, olacaktır. Zaten olmaması garip olurdu; yoksa bu öncü, devrimci bir davranış olmazdı. Ama inanın, sonrasında o dirençten kat be kat fazla bir destekle karşılaştım. Örgütü yakından tanımaya çalışıyorum, bütün ilçelere gitmeye çalışıyorum, kadın kolları, gençlik kolları hepsiyle tanışıyorum. Aslında çoktan hazırmış CHP, bu değişime. Doğru zamanın gelmesi gerekiyormuş. Olumsuz bir şey yaşamıyorum; aksine beni tanıdıkça insanların dönüştüğüne, dönüşeceğine inanıyorum.

CHP adına değişimden bahsettiniz. Fakat CHP, AKP ve MHP’yle birlikte, Avrupa Parlamentosu’nun soykırım kararına karşı ortak bir bildirgenin altına imza attı.

CHP’nin, 1930’lu ve 1940’lı yıllarda azınlıklara uygulanan bazı olumsuz politikaları oldu, bunu inkâr etmek mümkün değil. Fakat Genel Başkanımız ısrarla, geçmişle yüzleşmemiz gerektiğini söylüyor. Aslında beni aday göstermesi de bu iradenin bir göstergesi. Ortak bildirgenin altına imza atmış olmakla birlikte, Genel Başkanımız 1915’le ilgili olayları katliam olarak değerlendirdi. Dolayısıyla, bu gerçeği aslında kimse inkâr etmiyor. Bugün baktığımızda, aradan geçen 100 yılda yüz binlerce insanın artık bu topraklarda yaşamadığını, dünyanın dört bir yanındaki ülkelere dağıldığını, kimse inkâr etmiyor. Bizim artık yeni, pozitif, barışçı ve tüm tarafları içerisine alacak bir söylem geliştirmemiz konusunda, herkes hemfikir. Artık statükocu, reaksiyonel yaklaşmamamız gerekiyor bizim bu konuya. Ben de

partide ve diğerk aday arkadaşlarım Meclis'e girdiği takdirde, bu dönüşüme hizmet edeceğimizi düşünüyorum. Bugünden yarına değişmesi mümkün değil bu politikaların, ama mutlaka değişecektir. Değişmek zorunda, çünkü dünya değişiyor. Bu sorun sürekli karşımıza çıkacak, senede bir kere karşımıza çıkacak bir sorun değil. Ermenistan'daki, dünyanın dört bir yanındaki ve burada yaşayan Ermenilerin dertlerine, acılarına cevap olacak yeni bir yaklaşım sergilememiz lazım. Çünkü, bu sadece Ermenilerin sorunu değil, Türkiye'nin sorunu, hepimizin sorunu. Bu açıdan bakarak sorunlara çözüm üretmemiz gerekiyor.

1915'in 100. yılı, sizce nasıl geçti Türkiye'de?

Tabii ki rahmetli Hrant Dink'in öldürülmesinden sonra, Ermeni toplumu ve Ermenilerle ilgili sorunlar daha çok konuşulur, daha görünür hale geldi. Bizim cemaatimiz içindeki gençler dahi, belki o güne kadar cemaat sorunlarıyla bu kadar ilgilenmezken kimliklerini âdeta yeniden keşfetme olanağı buldular, örgütlendiler kendi içlerinde. Dolayısıyla, bunun bir yansıması olarak artık büyük toplumun da bu konuya daha duyarlı olduğunu gözlemleyebiliyoruz. Bu tabii Türkiye demokrasisi için, her türlü katliamın önlenmesi için umut verici bir şey. Aynı zamanda yurt dışından da bu sene buraya gelenler oldu. Diaspora'nın hep düşman gibi gösterilmesi nedeniyle, aslında hep mesafeliydiler Türkiye'ye karşı. Ama biz bu sene gördük ki, Türkiye'de yaşanan değişimden sonra, onlar da çekinmediler, geldiler buraya. Bu anlamda olumlu geçtiğini düşünüyorum.

Kaynak: agos.com.tr